353 వ అధ్యాయం

٣٥٣ - بَابُ كَرَاهَةِ تَفْضِيلِ الْوَالِدِ بَعْضَ أَوْلَادِهِ عَلَى بَعْضٍ فِي الْهِبَةِ

తండ్రి తన పిల్లలకు కానుకలు ఇవ్వటంలో ఒకరి మీద మరొకరికి ప్రాధాన్యత నివ్వటం అయిష్టకరం

١٧٧٥ - عَنِ النُّعْمَانِ بْنِ بَشِيرٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا أَنَّ أَبَاهُ أَتَى بِهِ رَسُولَ اللهِ ﷺ فَقَالَ: إِنِّي نَحَلْتُ ابْنِي هذا غُلاماً كَانَ لِي، فَقَالَ رَسُولُ اللهِ ﷺ: «أَكُلَّ وَلَدِكَ نَحَلْتَهُ مِثْلَ هذا؟» فَقَالَ: لا، فَقَالَ رَسُولُ اللهِ ﷺ: «فَأَرْجِعْهُ». وفي رِوَايَةٍ: فَقَالَ رَسُولُ اللهِ ﷺ: «أَفَعَلْتَ هٰذا بِوَلَدِكَ كُلِّهِمْ؟» قَالَ: لا، قَالَ: «اتَّقُوا اللهَ وَاعْدِلُوا فِي أَوْلَادِكُمْ» فَرَجَعَ أَبِي، فَرَدَّ تِلْكَ الصَّدَقَةَ. وفي رِوَايَةٍ: فَقَالَ رَسُولُ اللهِ ﷺ: «يَا بَشِيرُ! أَلَكَ وَلَدٌ سِوَى هذا» قَالَ: نَعَمْ، قَالَ: «أَكُلَّهُمْ وَهَبْتَ لَهُ مِثْلَ هٰذا؟» قَالَ: لا، قَالَ: «فَلا تُشْهِدْني إِذاً فَإِنِّي لا أَشْهَدُ عَلى جَوْرٍ». وَفي رِوَايَةٍ «لا تُشْهِدني عَلى جَوْرٍ». وفي روايةٍ:

1775. హజ్రత్ నోమాన్ బిన్ బషీర్ (రజి) కథనం: మా నాన్నగారు నన్ను దైవ ప్రవక్త (సల్లం) దగ్గరికి తీసుకెళ్ళి, "నేను నా ఈ కుమారునికి నా బానిస నొకణ్ణి కానుకగా ఇస్తున్నాను" అని అన్నారు. అది విని దైవప్రవక్త (సల్లం), "నీవు నీ పిల్లలందరికీ ఇలాంటి కానుక ఇచ్చావా?" అని అడిగారు. "లేదు" అని అన్నారు మా నాన్న. అప్పుడు దైవప్రవక్త (సల్లం), "మరయితే నీవు ఈ కానుకను కూడా వాపసు తీసుకో" అని చెప్పారు.

వేరొక ఉల్లేఖనంలో ఇలా ఉంది: దైవ ప్రవక్త (సల్లం) (మా నాన్నని) "నీవు నీ పిల్లలందరిపట్ల ఇలాగే వ్యవహరించావా?" అని అడిగారు. 'లేదు' అని చెప్పారు మా నాన్న. అందుకు దైవ ప్రవక్త (సల్లం) "దేవునికి భయపడండి. మీ పిల్లలందరి పట్ల సమానంగా ప్రవర్తించండి" అని ఆదేశించారు. ఆ తర్వాత మా నాన్నగారు తిరిగొచ్చి

«أَشْهِدْ عَلى هذا غَيْرِي» ثُمَّ قَالَ: «أَيَسُرُّكَ أَنْ يَكُونُوا إِلَيْكَ فِي الْبِرِّ سَوَاءً؟» قَالَ: بَلى، قَالَ: «فَلا إِذاً» متفقٌ عليه.

నాకిచ్చిన కానుకను తిరిగి తీసుకున్నారు.

ఇంకొక ఉల్లేఖనంలో ఇలా ఉంది: దైవప్రవక్త (సల్లం) (మా నాన్నని), "ఇంకా నీకెవరైనా పిల్లలు ఉన్నారా?" అని అడిగారు. 'అవును' అని చెప్పారు మా నాన్న. "వాళ్ళందరికీ నువ్వు ఇలాంటి కానుకలు ఇచ్చావా?" అని అడిగారు. 'లేదు' అని చెప్పారు మా నాన్న. అది విని దైవప్రవక్త (సల్లం), "మరయితే ఇందుకు నన్ను సాక్షిగా ఉంచకు. ఎందుకంటే నేను అన్యాయానికి సాక్షిగా ఉండను" అని అన్నారు.

మరొక ఉల్లేఖనంలో "నువ్వు నన్ను అన్యాయానికి సాక్షిగా నిలబెట్టకు" అని ఉంది.

వేరొక ఉల్లేఖనంలో ఇలా ఉంది: నువ్వు నన్ను గాకుండా ఇంకెవరినైనా ఇందుకు సాక్షిగా పెట్టుకో. తర్వాత అడిగారు, "నీ పిల్లలందరూ నీ పట్ల మంచిగా ప్రవర్తించాలని నువ్వు కోరుకోవటం లేదా?" అని. అందుకు మా నాన్న, "ఎందుకు కోరుకోను?" అన్నారు. అప్పుడు దైవప్రవక్త (సల్లం) "మరయితే ఈ పని చేయకు" అని ఉపదేశించారు. (బుఖారీ-ముస్లిం)

(సహీహ్ బుఖారీలోని హిబా ప్రకరణం - సహీహ్ ముస్లింలోని హిబాత్ ప్రకరణం)

ముఖ్యాంశాలు

ఈ హదీసు ద్వారా మనకు కొన్ని విషయాలు బోధపడుతున్నాయి.

1) ఏదైనా పనికి సంబంధించి సరైన జ్ఞానం లేకపోతే పండితులను, ధర్మవేత్తలను, నిపుణులను సంప్రతించాలి. 2) తల్లిదండ్రులు తమ పిల్లల పెంపకంలో వారి మధ్య న్యాయాన్ని, సమానత్వాన్ని పాటించాలి. ఒకరికి ఇంకొకరి మీద ప్రాధాన్యతను ఇవ్వరాదు. 3) ఈ హదీసు ఆధారంగా ఇస్లామీయ పండితులు ఏమంటారంటే ఏ వ్యక్తి అయినా తన జీవితంలో తన ఆస్తిపాస్తులను పిల్లలకు పంచిపెట్టదలిస్తే అతను కొడుకులు, కూతుళ్ళ మధ్య భేదభావం పాటించకుండా తను ఇవ్వదలచుకున్న ఆస్తిని అందరికీ సరిసమానంగా పంచాలి.